

Risti Kirkon tuntomerkinä

Raamatunkäännös: KR 1933/38

1. PYHÄ RISTI KIRKON SEITSEMÄNTENÄ TUNTOMERKKINÄ

Uskonpuhdistaja Martti Lutherin (1483-1546) mukaan Kristuksen Kirkon tuntomerkkejä on seitsemän. Seitsemäs eli viimeisin on 'pyhä risti', jolla Luther tarkoittaa kristittyjen kärsimää vainoa maailmassa.

"Seitsemänneksi tunnemme ulkonaisesti pyhän kristillisen kansan pyhän ristin pyhydestä, se on siitä, että se tullakseen päänsä, Kristuksen, kaltaiseksi kestää kaikki onnettomuudet ja vainot, kaikki kiusaukset ja pahan perkeleen, maailman ja oman lihan puolelta, sisällisesti murheellisena, pelonalaisena, kauhistuneena, ulkonaisesti köyhänä, halveksittuna, sairaana ja heikkona. Ja syyn tähän täytyy olla ainoastaan sen, että kristikansa pysyy lujasti Kristuksessa ja Jumalan sanassa ja kärsii siis Kristuksen tähden." (Martti Luther)

2. KÄRSIMYS PERISYNNIN TÄHDEN

"Kirkon seitsemäs tuntomerkki on ristin kantaminen. Sillä ei tarkoiteta yksilöiden elämään liittyvien kärsimysten, sairauksien ja vastoinkäymisten sinänsä ankaraa osaa. Sekin on otettava vastaan uskossa vanhurskaaseen ja rakastavaan Jumalaan. Mutta myös nykyaikana kristityn risti liittyy Vapahtajan seuraamiseen (Matt. 10:38). Ristiin sisältyy ilman katkeruutta kärsiminen kristityn kutsumuksen, uskon tunnustamisen ja Kristuksen tähden." (Eero Parvio: Kirkon

tuntomerkit. Jumalan sanan ja kirkon opin mukaan kaikille kristityille, kirkon luottamushenkilöille, kertaukseksi papeille, muille kirkkoa palveleville. Kustannus Oy Arkki, Helsinki 2008, s. 123)

Kärsimystä on Kristuksen Kirkon jäsenten keskuudessa yltä kyllin. On kuitenkin erotettava toisistaan kahdenlainen kärsimys: Ensiksi se, joka on peräisin meidän perisyntisyydestämme ja siitä seuraavasta epätäydellisestä elämästä. Toiseksi on sellaista kärsimystä, joka johtuu Jeesuksen nimeen uskomisesta ja halusta kilvoitella elämässään Jumalan sanan mukaisesti. Kilvoittelu tarkoittaa tässä uskomista (oman sydämen tila ja vakaumus), opettamista eli puhumista (mitä toisille sanoo) ja tunnustamista (mitä itse tekee ja miten toimii). Suokoon Herra meille viisautta erottaa nämä kaksi eri syistä johtuvaa kärsimystä toisistaan.

Oman perisyntisyytemme ja siitä johtuvien tekosyntien ja vajavaisen elämän tähden kärsimme esimerkiksi silloin, kun sairastamme perinnöllisistä syistä, ruumiimme luontaisen heikkouden tai omien väärin elämäntapojen tähden. Oman syntisen elämäntapamme tähden kärsimme myös esimerkiksi silloin, kun joudumme vaikeuksiin ihmissuhteissa siksi, että olemme itsekkäitä, rakkaudettomia ja ajattelemattomia. Omasta synnistä johtuvaa kärsimystä on tietenkin myös se, jos rikkoessamme kymmenen käskyn lakia ajaudumme elämässämme vaikeuksiin.

Omasta synnistä johtuvaa kärsimystä on myös se, jos elämme omaa pyhyyttä tavoitellen askeettisesti, jopa ruumiillemme tietoisesti ja tarkoituksellisesti kipua tuottaen (esim. Rooman kirkon Opus Dei -järjestö). Omasta synnistä johtuvaa kärsimystä on myös se, jos joku tavoittelee marttyyriutta eli haluaa tieteen tahtoen tulla vainotuksi - taustalla on silloin omavanhurskaus.

Kristittyjen vainosta johtuvaa kärsimystä ei ole myöskään se, jos uskova joutuu kärsimään toisten ihmisten sellaisista pahoista teoista, joita ei kohdisteta meihin siksi, että olemme Jeesuksen opetuslapsia. Jos joudumme rattijuopon tai ylinopeutta ajavan aiheuttamaan liikenneonnettomuuteen, niin todennäköisesti emme loukkaannu siksi, että olemme uskovia - tahattomista vahingonteoista puhumattakaan. Lähellä olevien ihmisten sairaudet ja synnit tuottavat tuskaa ja ahdistusta monelle, niin uskosta osattomille kuin uskovillekin. Maailma on täynnä kärsimystä, jonka keskeisimpänä syynä on meissä jokaisessa elävä synti - syvimmiltään Aadamin ja Eevan alkulankeemus, jonka tähden Jumala kirosi maan ja teki ihmisen elämän tuskalliseksi ja kuoleman alaiseksi. Ihminen kuuluu luonnostaan, lihallisen syntyperänsä kautta, Saatanan hallitsemaan maailmaan, ja joutuu siinä monella tapaa kärsimään niin omista kuin toisten synneistä.

3. JUMALAN KAKSI HALLINTOALUETTA ELI REGIMENTTIÄ

Jumala on asettanut maailmaan hyvän hallintansa välineeksi kaksi hyvää hallintajärjestystä eli regimenttiä; hengellisen ja maallisen.

1) Hengellinen hallintajärjestys tarkoittaa Jumalan sanalla erityisesti paimenviran kautta tapahtuvaa seurakunnan hallitsemista. Tämän järjestyksen suojana ja uhkana Jumalan sanan hylkääjiä eli lainrikkokijia vastaan on seurakuntakuri, joka tarkoittaa syntejään katumattoman sulkemista ehtoollispöydän ja seurakuntayhteyden ulkopuolelle.

2) Maallinen hallintajärjestys tarkoittaa yhteiskuntaa kaikkine hallintoelimineen ja oikeusjärjestyksineen. Tämän maallisen järjestyksen suojana ja pelotteena lainrikkokijia vastaan on miekka eli asevoimat, poliisin ja ulosottoviranomaisten pakkokeinot ja rangaistuslaitokset.

Näitä ei saa sekoittaa toisiinsa. Kirkko ei saa alkaa käyttää maallisia rangaistuksia, eikä maallinen esivalta saa alkaa ohjata Kirkon sanan julistusta ja sakramenttien hoitamista.

"Jokainen olkoon alamainen sille esivallalle, jonka vallan alla hän on. Sillä ei ole esivaltaa muutoin kuin Jumalalta; ne, jotka ovat, ovat Jumalan asettamat. 2. Sentähden, joka asettuu esivaltaa vastaan, se nousee Jumalan säättämystä vastaan; mutta jotka nousevat vastaan, tuottavat itsellensä tuomion. 3. Sillä hallitusmiehet eivät ole niiden pelkona, jotka tekevät hyvää, vaan niiden, jotka tekevät pahaa. Jos siis tahdot olla esivaltaa pelkäämättä, niin tee sitä, mikä hyvää on, ja sinä saat siltä kiitoksen; 4. sillä se on Jumalan palvelija, sinulle hyväksi. Mutta jos pahaa teet, niin pelkää; sillä se ei miekkaa turhaan kannan, koska se on Jumalan palvelija, kostaja sen rankaisemiseksi, joka pahaa tekee." (Room. 13:1-4)

4. ESIVALTA KRISTITTYJEN VAINOAJANA

Kirkon historiasta tunnemme ikävä kyllä paljon huonoja esimerkkejä siitä, miten hengellisen hallintoalueen vastuunkantajat ovat ylittäneet Jumalan heille antaman toimintavaltuutuksen ja alkaneet käyttää miekkaa eli maallisia rangaistuksia kirkon nimissä.

Myös maallinen esivalta ja miekan käyttäjät voivat ylittää Jumalan heille antaman toimintavaltuuden. Esivalta voi alkaa käyttää voimaansa ja miekkaansa myös kirkon sananjulistuksen ja sakramenttien hoitamisen muuttamiseen ja jopa yrittää kokonaan lakkauttaa Jeesuksen nimeen tapahtuvan Jumalan sanan saarnan. Esivalta voi alkaa käyttää voimaansa ja valtaansa vastoin oikeutta ja totuutta Jumalan luomaa elämää ja myös Herran seurakuntaa vastaan. Tällaisessa tilanteessa tulee totella enemmän Jumalaa kuin ihmistä.

Joskus kristitty joutuu tarkkaan tutkimaan sitä, voiko hän ottaa esivallan käskystä miekan käteensä. Esim. jos työnantaja vaatii lääkäriä tappamaan lapsen äitinsä kohtuun (abortti), niin pitäisikö totella? Tai sairaanhoitajan tai muun hoitohenkilökuntaan kuuluvan toimia tällaisessa tilanteessa avustamassa? Voiko kristitty sotilas lähteä mukaan hyökkäyssotaan, valloittamaan jonkun toisen maan aluetta (Suomen tilanne jatkosodassa)? Saako toiseen maahan luovuttaa tai lähettää ihmisiä, joiden henki on siellä todennäköisesti uhattuna (juutalaiset toisen maailmansodan aikana, pakolaiset meidän aikanamme)? Voiko Jeesukseen uskova olla tuomitsemassa oikeusistuimessa rangaistuksiin niitä, jotka tahtovat seurata Herran käskyä (Juhana Pohjola, Sakari Korpinen, Vesa Pöyhtäri, Jari Rankinen, Ari Norro, Pirkko Ojala)?

"... ja [hallitusmiehet, vanhimmat ja kirjanoppineet] sanoivat: "Mitä me teemme näille miehille? Sillä että heidän kauttansa on tapahtunut ilmeinen ihme, sen kaikki Jerusalemin asukkaat tietävät, emmekä me voi sitä kieltää. 17. Mutta ettei se leviäisi laajemmalle kansaan, niin kieltäkäämme ankarasti heitä enää tähän nimeen puhumasta yhdellekään ihmiselle." 18. Niin he kutsuivat heidät ja kielsivät heitä mitään puhumasta ja opettamasta Jeesuksen nimeen. 19. Mutta Pietari ja Johannes vastasivat heille ja sanoivat: "Päätäkää itse, onko oikein Jumalan edessä kuulla teitä enemmän kuin Jumalaa; 20. mutta me emme voi olla puhumatta siitä, mitä olemme nähneet ja kuulleet". (Apt. t. 4:16-21)

"Niin he noudattivat hänen [Gamalielin] neuvoansa. Ja he kutsuivat apostolit sisään ja pieksättivät heitä ja kielsivät heitä puhumasta Jeesuksen nimeen ja päästivät heidät menemään. 41. Niin he lähtivät pois neuvostosta iloissaan siitä, että olivat katsotut arvollisiksi kärsimään häväistystä Jeesuksen nimen tähden. 42. Eivätkä he lakanneet, vaan opettivat joka päivä pyhäkössä ja kodeissa ja julistivat evankeliumia Kristuksesta Jeesuksesta."

(Apt. t. 5:40-42)

"Myös Saulus hyväksyi Stefanuksen surmaamisen. Ja sinä päivänä nousi suuri vaino Jerusalemin seurakuntaa vastaan; ja kaikki hajaantuivat ympäri Juudean ja Samarian paikkakuntia, paitsi apostolit. 2. Ja muutamat jumalaapelkääväiset miehet hautasivat Stefanuksen ja pitivät hänelle suuret valittajaiset. 3. Mutta Saulus raateli seurakuntaa, kulki talosta taloon ja raastoi ulos miehiä ja naisia ja panetti heidät vankeuteen." (Apt. t. 8:1-3)

"Siihen aikaan kuningas Herodes otatti muutamia seurakunnan jäseniä kiinni kiduttaaksensa heitä. 2. Ja hän mestautti miekalla Jaakobin, Johanneksen veljen. 3. Ja kun hän näki sen olevan juutalaisille mieleen, niin hän sen lisäksi vangitutti Pietarinkin. Silloin olivat happamattoman leivän päivät." (Apt. t.12:1-3)

Jeesus sanoo: "Katso, minä lähetän teidät niinkuin lampaat susien keskelle; olkaa siis älykkäät kuin käärmeet ja viattomat kuin kyyhkyset. 17. Kavahtakaa ihmisiä, sillä he vetävät teidät oikeuksiin, ja synagoogissaan he teitä ruoskivat; 18. ja teidät viedään maaherrain ja kuningasten eteen minun tähteni, todistukseksi heille ja pakanoille. 19. Mutta kun he vetävät teitä oikeuteen, älkää huolehtiko siitä, miten tahi mitä puhuisitte, sillä teille annetaan sillä hetkellä, mitä teidän on puhuminen. 20. Sillä ette te itse puhu, vaan teidän Isänne Henki puhuu teissä.

21. Ja veli antaa veljensä kuolemaan ja isä lapsensa, ja lapset nousevat vanhempiansa vastaan ja tappavat heidät. 22. Ja te joudutte kaikkien vihattaviksi minun nimeni tähden; mutta joka vahvana pysyy loppuun asti, se pelastuu. 23. Ja kun teitä vainotaan yhdessä kaupungissa, paetkaa toiseen; sillä totisesti minä sanon teille: te ette ehdi loppuun käydä Israelin kaupungeja, ennenkuin Ihmisen Poika tulee.

24. Ei ole opetuslapsi opettajaansa parempi, eikä palvelija parempi isäntäänsä. 25.

Opetuslapselle riittää, että hänelle käy niinkuin hänen opettajalleen, ja palvelijalle, että hänelle käy niinkuin hänen isännälleen. Jos he perheenisäntää ovat sanoneet Beelsebuliksi, kuinka paljoa enemmän hänen perheväkeään! 26. Älkää siis peljätkö heitä. Sillä ei ole mitään peitettyä, mitä ei tule paljastetuksi, eikä mitään salattua, mikä ei tule tunnetuksi.

27. Minkä minä sanon teille pimeässä, se puhukaa päivän valossa. Ja minkä kuulette kuiskattavan korvaanne, se julistakaa katoilta. 28. Älkääkään peljätkö niitä, jotka tappavat ruumiin, mutta eivät voi tappaa sielua; vaan ennemmin peljätäkää häntä, joka voi sekä sielun että ruumiin hukuttaa helvettiin. 29. Eikö kahta varpusta myydä yhteen ropoon? Eikä yksikään niistä putoa maahan teidän Isänne sallimatta. 30. Ovatpa teidän päänne hiuksetkin kaikki luetut. 31. Älkää siis peljätkö; te olette suurempiarvoiset kuin monta varpusta.

32. Sentähden, jokaisen, joka tunnustaa minut ihmisten edessä, minäkin tunnustan Isäni edessä, joka on taivaissa. 33. Mutta joka kieltää minut ihmisten edessä, sen minäkin kiellän Isäni edessä, joka on taivaissa. 34. Älkää luulko, että minä olen tullut tuomaan rauhaa maan päälle; en ole tullut tuomaan rauhaa, vaan miekan. 35. Sillä minä olen tullut nostamaan pojan riitaan isäänsä vastaan ja tyttären äitiänsä vastaan ja miniän anoppiansa vastaan; 36. ja ihmisen vihamiehiksi tulevat hänen omat perhekuntalaisensa'.

37. Joka rakastaa isäänsä taikka äitiänsä enemmän kuin minua, se ei ole minulle sovelias; ja joka rakastaa poikaansa taikka tytärtänsä enemmän kuin minua, se ei ole minulle sovelias; 38. ja joka ei ota ristiänsä ja seuraa minua, se ei ole minulle sovelias. 39. Joka löytää elämänsä, kadottaa sen; ja joka kadottaa elämänsä minun tähteni, hän löytää sen." (Matt. 10:16-39)

5. VAINO JEESUKSEN TÄHDEN ON OSOITUS JUMALAN VANHURSKAASTA TUOMIOSTA

Kun esivalta tai muu maallista väkivaltaa käyttävä taho vainoaa ja ahdistaa Jeesukseen uskovia eli Herran sanan mukaan kilvoittelevia, niin se todistaa samalla Jumalan vanhurskaasta tuomiosta: Jumala sallii omiensa kärsiä Jeesuksen tähden ja samalla valmistaa meitä Jumalan valtakuntaan. Jeesuksen nimen ja Jumalan sanan tähden vainotuille Herra antaa iankaikkisen rauhan, syntejään tunnustamattomille ja Jeesuksen torjuville vainoajille koittaa iankaikkinen ahdistus.

Jeesus sanoo: "*Autuaita ovat ne, joita vanhurskauden tähden vainotaan, sillä heidän on taivasten valtakunta. 11. Autuaita olette te, kun ihmiset minun tähteni teitä solvaavat ja vainoavat ja valhetellen puhuvat teistä kaikkinaista paha. 12. Iloitkaa ja riemuitkaa, sillä teidän palkkanne on suuri taivaissa. Sillä samoin he vainosivat profeettoja, jotka olivat ennen teitä.*" (Matt. 5.10-12)

"Me olemme velvolliset aina kiittämään Jumalaa teidän tähtenne, veljet, niinkuin oikein onkin, koska teidän uskonne runsaasti kasvaa ja keskinäinen rakkautenne lisääntyy itsekussakin, kaikissa teissä, 4. niin että me itekin Jumalan seurakunnissa kerskaamme teistä, teidän kärsivällisyydestänne ja uskostanne kaikissa vainoissanne ja ahdistuksissa, joita teillä on kestettävänä 5. ja jotka ovat osoituksena Jumalan vanhurskaasta tuomiosta, että teidät katsottaisiin arvollisiksi Jumalan valtakuntaan, jonka tähden kärsittekin, 6. koskapa Jumala katsoo oikeaksi kostaa ahdistuksella niille, jotka teitä ahdistavat, 7. ja antaa teille, joita ahdistetaan, levon yhdessä meidän kanssamme, kun Herra Jeesus ilmestyy taivaasta voimansa enkelien kanssa 8. tulen liekissä ja kostaa niille, jotka eivät tunne Jumalaa eivätkä ole kuuliaisina meidän Herramme Jeesuksen evankeliumille." (2. Tess. 1:3-8)

Kaikki vainot eivät kuitenkaan ole seurausta Jeesuksen seuraamisesta; vainotaanhan usein vähemmistöjä, jopa (muodollisesti) kristillisissä maissa. Mutta kristitty ei voi koskaan nostaa tarttua miekkaan uskoaan puolustaakseen. Maata, kansaa ja yhteiskuntaa tulee toki maallisen regimentin järjestyksen mukaisesti miekallakin puolustaa.

6. Miekkaan tarttuva hukkuu - uskovan sota on hengellistä

"Silloin Jeesus sanoi hänelle: "Pistä miekkasi tuppeen; sillä kaikki, jotka miekkaan tarttuvat, ne miekkaan hukkuvat." (Matt. 26:52)

"Sillä meillä ei ole taistelu verta ja lihaa vastaan, vaan hallituksia vastaan, valtoja vastaan, tässä pimeydessä hallitsevia maailmanvaltiaita vastaan, pahuuden henkiolentoja vastaan taivaan avaruuksissa.

13. Sentähden ottakaa päällenne Jumalan koko sota-asu, voidaksenne pahana päivänä tehdä vastarintaa ja kaikki suoritettuanne pysyä pystyssä. 14. Seisokaa siis kupeet totuuteen vyötettyinä, ja olkoon pukunanne vanhurskauden haarniska, 15. ja kenkinä jaloissanne alttius rauhan evankeliumille. 16. Kaikessa ottakaa uskon kilpi, jolla voitte sammuttaa kaikki pahan palavat nuolet, 17. ja ottakaa vastaan pelastuksen kypäri ja Hengen miekka, joka on Jumalan sana." (Ef. 6:12-17)

7. LUOPUMINEN VAINON JA AHDISTUKSEN ALLA

Maallisen elämän, terveyden, vapauden, omaisuuden, viran, yhteiskunnallisen aseman tai kunnian menettämisen uhka ei voi erottaa meitä Kristuksesta ja pelastuksesta.

"Kuka voi meidät erottaa Kristuksen rakkaudesta? Tuskako, vai ahdistus, vai vaino, vai nälkä, vai alastomuus, vai vaara, vai miekka? 36. Niinkuin kirjoitettu on: "Sinun tähtesi meitä surmataa kaiken päivää; meitä pidetään teuraslampaina". 37. Mutta näissä kaikissa me saamme jalon voiton hänen kauttansa, joka meitä on rakastanut." (Room. 8:35-37)

Jos ulkonainen uhka saa meidät luopumaan Jeesuksen uskosta ja tunnustuksesta, niin silloin uskomme ei ollut Jeesuksen kylväjävertauksen mukaisesti juurtunut meissä hyvään maahan.

"Mikä kallioperälle kylvettiin, on se, joka kuulee sanan ja heti ottaa sen ilolla vastaan; 21. mutta hänellä ei ole juurta itsessään, vaan hän kestää ainoastaan jonkun aikaa, ja kun tulee ahdistus tai vaino sanan tähden, niin hän heti lankeaa pois." (Matt. 13:18-23)

On kuitenkin mahdollista, että luopio Jumalan sanan aiheuttaman omantunnontuskan ja Herran lähettämän ahdistuksen keskellä palaa takaisin täyttämään Herran antamaa tehtävää. Tästä hyvänä esimerkkinä on Pietari, joka ensin kolme kertaa kielsi Jeesuksen, mutta myöhemmin palasi seurakunnan johtajaksi ja pylvääksi. Perimätiedon mukaan hän myös lopulta todisti uskostaan Jeesukseen marttyyrikuoleman kautta, pää alaspäin ristiinnaulittuna.

Vainojen alla uskosta luopunut voi palata takaisin seurakuntaan, jos hän katuu luopumustaan, tunnustaa syntinsä ja pyytää anteeksiantamusta sekä ennenkaikkea uskoo Jeesuksen rakkaassa nimessä ja kalliissa sovituseressä luopumuksensa anteeksi.

Kukaan ei voi kuitenkaan tällä perusteella ajatella: Luovun nyt hetkeksi Herrasta ja seurakunnasta, voinhan minä sitten myöhemmin helpomman ajan koittaessa seurakuntaan palata. Ei Jumala anna itseään pilkata (Gal. 6:7) ja pitää Hänen armoaan halpana.

"Sillä jos me tahallamme teemme syntiä, päästyämme totuuden tuntoon, niin ei ole enää uhria meidän syntiemme edestä, 27. vaan hirmuinen tuomion odotus ja tulen kiivaus, joka on kuluttava vastustajat."

28. Joka hylkää Mooseksen lain, sen pitää armotta kahden tai kolmen todistajan todistuksen nojalla kuoleman: 29. kuinka paljoa ankaramman rangaistuksen luulettekaan sen ansaitsevan, joka tallaa jalkoihinsa Jumalan Pojan ja pitää epäpyhänä liiton veren, jossa hänet on pyhitetty, ja pilkkaa armon Henkeä!

30. Sillä me tunnemme hänet, joka on sanonut: "Minun on kosto, minä olen maksava"; ja vielä: "Herra on tuomitseva kansansa". 31. Hirmuista on langeta elävän Jumalan käsiin.

32. Mutta muistakaa entisiä päiviä, jolloin te, valistetuiksi tultuanne, kestitte monet kärsimysten kilvoitukset, 33. kun te toisaalta olitte häväistysten ja ahdistusten alaisina, kaikkien katseltavina, toisaalta taas tulitte niiden osaveljiksi, joiden kävi samalla tavalla. 34. Sillä vankien kanssa te olette kärsineet ja ilolla pitäneet hyvänänne omaisuutenne ryöstön, tietäen, että teillä on parempi tavara, joka pysyy.

35. Älkää siis heittäkö pois uskallustanne, jonka palkka on suuri. 36. Sillä te tarvitsette kestäväisyyttä, tehdäksenne Jumalan tahdon ja saadaksenne sen, mikä luvattu on. 37. Sillä "vähän, aivan vähän aikaa vielä, niin tulee hän, joka tuleva on, eikä viivyttelä; 38. mutta minun vanhurskaani on elävä uskosta, ja jos hän vetäytyy pois, ei minun sieluni mielisty häneen".
(Hepr. 10:26-39)

Pyhän Hengen pilkkaan ei ole vielä syylistynyt se, joka kokee Jumalan edessä pistoksen omassatunnossaan oman lankeemuksensa tähden. Tuo synnintunto kertoo siitä, että Herra ei ole tuota ihmistä vielä lopulliseen paatumukseen jättänyt. Se, joka tuntee syntinsä, voi tuon synnin myös anteeksi Jeesuksen ristin edessä pyytää. Ja joka syntinsä tunnustaa ja hylkää, se

saa armon.

"Joka rikkomuksensa salaa, se ei menesty; mutta joka ne tunnustaa ja hylkää, se saa armon. 14. Onnellinen se ihminen, joka aina on aralla tunnolla; mutta joka sydämensä paaduttaa, se onnettomuuteen lankeaa." (Sananl. 28:13-14).

Jeesus ei heitä luotaan yhtään, joka Hänen, Jumalan Sanan, luokse tulee. *"Kaikki, minkä Isä antaa minulle, tulee minun tyköni; ja sitä, joka minun tyköni tulee, minä en heitä ulos. 38. Sillä minä olen tullut taivaasta, en tekemään omaa tahtoani, vaan hänen tahtonsa, joka on minut lähettänyt. 39. Ja minun lähettäjäni tahto on se, että minä kaikista niistä, jotka hän on minulle antanut, en kadota yhtäkään, vaan herätän heidät viimeisenä päivänä. 40. Sillä minun Isäni tahto on se, että jokaisella, joka näkee Pojan ja uskoo häneen, on iankaikkinen elämä; ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä."* (Joh. 6:37)

Jos siis koet sydämessäsi syyllisyyttä lankeemustesi tähden, niin ole autuas! Sinä voit syntisi tunnustaa ja saada täyden omantunnonrauhan Hänen edessään, joka on vuodattanut pyhän ja viattoman verensä sinun puolestasi - sinun syntiesi edestä.

8. KRISTITTYJEN VAINOT ALKUVUOSISATOINA

(Teksti on lainausta Erkki Koskenniemen artikkelista "Varhaiset kristityt ja vainojen aika", joka on julkaistu Gladiolus-verkkolehdessä. Lehden voi tilata maksutta osoitteessa <http://www.sley.fi/gladiolus/html/fi/14.html>)

Ensimmäinen valtiovallan kristittyihin kohdistama vaino toteutui keisari Neron aikana. [Nero oli keisarina vuosina 54-68 jKr.] Nero syytti kristittyjä Rooman palon sytyttämisestä ja kidutti suurta joukkoa kristittyjä näyttävästi tyydyttääkseen väkijoukkoja. Roomalainen historioitsija Tacitus kirjoittaa kristityistä inhoten (Ann 15,44) ja hyväksyy keisarin toimenpiteet. Itse Rooman palon kanssa kristityillä ei hänen mielestään ollut tosin mitään tekemistä. Silti kristittyjä sopi vainota, koska he vihasivat koko ihmiskuntaa.

Neron vaino oli vain paikallinen ja lyhytaikainen. Se oli kuitenkin erinomainen esimerkki siitä, mikä oli kristittyjen asema ensimmäisellä vuosisadalla. He olivat lainsuojattomia, joita vihattiin yleisesti. Juuri tämä kansan viha kristittyjä kohtaan konkretisoitui sitten joissakin tilanteissa, joissa virkamiehet tekivät kansalle mieliksi. Systemaattista, koko imperiumia kattavaa vainoa, ei ensimmäisellä vuosisadalla järjestetty, vaikka esim. Domitianuksen aika oli kristityille vaikeaa aikaa.

Antiikin kirjallisuudessa on suhteellisen vähän varhaisia mainintoja kristityistä. Merkittävimpään lukeutuu Bithynian maaherra Pliniuksen kirjeenvaihto keisari Trajanukselle vuodelta 113 (ep. 96 ja 97). Plinius oli tavannut Bithyniassa (Vähä-Aasiassa) virkamiehenä toimiessaan uuden uskonnon. Toimeliaasti virkaansa hoitanut maaherra sai kuulusteluin ja kidutuksin selville, että vain harvat olivat olleet kristittyjä yli 20 vuoden ajan. Kidutuksinkaan hän ei saanut koko ilmiöstä esiin muuta kuin "vinoutunutta ja käsittämätöntä taikauskkoa".

Vastatessaan maaherralle, mitä kristityille piti tehdä, Trajanus viitoitti tietä valtiovallan suhtautumiselle kristittyihin pitkäksi aikaa. Nimettömiä ilmiantoja ei saanut ottaa huomioon. Kristittyjä ei pitänyt etsiä, mutta jos heitä ilmaantui, heitä oli rankaistava. Näin jatkettiin koko toinen vuosisata. Systemaattista vainoa ei järjestetty, mutta silti aina joku kristitty joutui areenalle. Hyvän kuvan tilanteesta saa lukemalla Smyrnan piispa Polykarpoksen marttyyrion, joka on vanhin UT:n ulkopuolella. Se sisältyy sekä kokoelmaan Apostoliset isät (2. painos, Suomen teologinen kirjallisuusseura 1989) että Veren ja tulen läpi: Vanhan Kirkon marttyyrien todistus (Perussanoma 2005), joka sisältää kaikki varhaisimmat marttyyriot. Molemmat teokset on suomentanut prof. Heikki Koskeniemi.

Ensimmäisen todella vakavan iskun Kirkkoa kohtaan suuntasi keisari Decius (249–251). Valtakunnan ollessa syvässä kriisissä ulkoisen uhkan takia hän vaati ilmeisesti vanhan roomalaisen tavan mukaisesti kaikilta imperiumin asukkailta uhria valtion palvomille jumalille lojaalisuuden merkinä. Muodollisesti ei siis ollut kyseessä kristittyjen vaino. Kun kristityille kuitenkin oli täysin mahdotonta uhrata epäjumalille, oli itsestään selvää että edessä oli vainon aika. 200-luku oli uskonnollisesti hyvin vilkasta aikaa. Nouseva uskonnollisuus kääntyi nyt määrätietoisesti kristinuskoa vastaan. Laajan kansalaismielipiteen mukaan oli sietämätöntä, että joku joukko ei tahtonut uhrata valtion jumalille. Spontaanit kansan raivonpurkaukset yrittivät jo ennen Deciuksen vainoa pakottaa kristittyjä uhraamaan jumalille. Nyt kaikkia vaadittiin hankkimaan uhraamalla itselleen virkamiehiltä todistuksen.

Monet taipuivat vaatimuksiin ja uhrasivat pakon edessä. Piispa ja kirkkoisä Cyprianus valittaa, että ensimmäinen uhkaava sana sai monet heittäytymään nöyrinä maahan. Toiset taas olivat ovelia ja ostivat itselleen virkamiehiltä todistuksen (libellus) itse kuitenkaan uhraamatta: Heitä kutsuttiin nimellä *libellatici* ja monet pitivät heitä uskon kieltäjinä. Ne jotka eivät taipuneet, joutuivat ensin uhkailujen ja sitten kidutuksen kohteeksi. Monet kuolivat uskonsa tähden. Jotkut kuitenkin vapautettiin kidutuksen ja vankeuden jälkeen. Mitään yksiselitteistä ohjetta ei siis kristittyjen kohteluun ilmeisesti ole annettu. Deciuksen lyhyt virkakausi päättyi pian ja monet uskonsa kieltäneet tahtoivat palata kirkkoon.

Toinen huolellisesti suunniteltu isku Kirkkoa vastaan toteutettiin vain muutaman vuoden kuluttua. Keisari Valerianus (253–259) suhtautui hallitus kautensa ensimmäisinä vuosina kristittyihin suopeammin kuin kukaan edeltäjistään. Neljäs hallitusvuosi (257) muutti kaiken. Tarkoituksena oli antaa isku kristittyjen johtoa vastaan. Kun piispat ja papisto ja maallikoiden ylimystö olisi pakotettu luopumukseen tai tapettu, kristityistä ei olisi vaaraa. Valerianus piti ilmeisesti ankaran ulkoisen uhan aikana kristinuskoa valtion sisäisenä vaaratekijänä. Toiseksi hän ilmeisesti tarvitsi kipeästi rahaa valtion tyhjänä kumisevaan aarrekkamioon. Valerianus toteutti vainonsa ripeästi. Aluksi vainottiin vain papistoa, sittemmin myös johtavia maallikoita. Pohjois-Afrikan kirkonjohtajat Aleksandreian Dionysios ja Karthagon Cyprianus vangittiin. Edellinen selvisi karkotusmääräyksellä, mutta Cyprianus tuomittiin kuolemaan.

[Seuraavassa Cyprianuksen kirje, jonka hän kirjoitti juuri ennen vainon alkua:]

Cyprianus tervehtii veljeään Successusta.

I Rakas Veli, se että en voi kirjoittaa teille pitkään, johtuu siitä, että koko papisto on joutunut aseiden kantomatkan alle eikä kerta kaikkiaan voi vetäytyä hiukkaakaan taistelusta. Kaikki ovat sydämestään valmiita ottamaan vastaan pyhän ja taivaallisen voitonseppeleen. Teidän on syytä tietää, että ne ovat tulleet takaisin, jotka lähetin Roomaan tehtävänä ottaa selvää mitä meistä on säädetty ja tuoda meille siitä varma tieto sen selville saatuaan. Ihmiset kertovat nimittäin huhupuheena paljon ristiriitaisia ja epävarmoja uskomuksiaan.

2. Asian todellinen laita on seuraavanlainen. Valerianus on antanut senaatille säädöksen, jonka mukaan kaikki piispat, papit ja diakonit teloitetaan. Senaattoreilta, korkea-arvoisilta ritareilta (egregius vir) ja ritarit menettävät arvonsa ja varallisuutensa. Jos he rahansa menetettyään yhä pysyvät

sinnikkäästi kristittyinä, heidät tuomitaan kuolemanrangaistukseen. Jalosukuiset naiset menettävät omaisuutensa ja heidät ajetaan maanpakoon. Kaikki keisarin perhekunnasta, jotka joko aikaisemmin ovat tunnustaneet tai nyt tunnustavat uskonsa, julistetaan lainsuojattomiksi ja heidät luetteloidaan ja lähe-tetään kahlehdittuina keisarin maatiloille orjatyöhön.

3. Valerianus on lisäksi puheessaan esitellyt meitä koskevan kirjeensä, jonka hän on laatinut provinssien esimiehille. Odotamme tämän kirjeen saapuvan päivänä minä hyvänsä, pysyen lujassa uskossa, ollen valmiina kärsimään ja odottaen Jumalan lahjana ja hänen armostaan voitonseppeleksemme iankaikkista elämää.

4. Teidän on myös syytä tietää, että Xistus (Rooman piispa) teloitettiin katakombissa elokuun 6. päivänä yhdessä neljän diakonin kanssa. Rooman prefektit ovat tässäkin vainossa joka päivä innokkaasti mukana pitäen huolta siitä, että kaikki ilmiannetut teloitetaan ja heidän omaisuutensa siirretään keisarilliseen kassaan.

II Pyydän että teidän kauttanne nämä tiedot kulkevat myös muille kollegoillemme, niin että heidän kehotuksensa vahvistaa veljiä kaikkialla ja että kaikki ovat valmiita hengelliseen taisteluun. Pyrimme siihen ettei kukaan meistä ajattele enemmän kuolemaa kuin kuolematto-muutta ja että kaikki Herraan sitoutuneina ennemmin iloitsevat kuin pelkäsivät uskoa tunnustaessaan. Tiedämme ettei Jumalan ja Kristuksen sotilaita heidän niin tehdessään tuhota vaan heidät kruunataan. Toivon Sinun, rakas veli, voivan aina hyvin.

9. KRISTITYT 2000-LUVUN SUOMESSA

Jeesus, Jumalan Sana, tuli tämän hengellisesti pimentyneen ja Perkeleen valtapiirissä olevan maailman keskellä pilkatuksi, vainotuksi ja lopulta tapetuksi. Jokainen hänen julkinen seuraajansa joutuu myös tavalla tai toisella kärsimään maailman pilkkaa ja vainoa. Saatanan, tämän maailmanajan ruhtinaan ja valheen isän, viha totuutta ja rakkautta kohtaan ei ole mihinkään vielä tänäkään päivänä sammunut.

Suomi on ollut viime vuosisadat yksi maailmanhistorian kristillisimmistä maista. Lähes kaikki elämänalueet läpäisseen kristillisyyden seurauksena olemme olleet yksi maailman turvallisimmista ja parhaiten menestyneistä kansakunnista - siitä huolimatta, että elämme ankarissa luonnonolosuhteissa maan äärissä. Finland tarkoittaa juuri 'maan loppu' eli 'maan ääri'. Olemme saaneet elää Suomessa aina viime vuosiin asti poikkeuksellista aikaa: Täällä ei ole juurikaan vainottu Jeesukseen uskovia.

Valtiovalta ei ole kuin poikkeuksellisesti noussut Jumalan sanan mukaan uskovia vastaan. Kalajoella virkavalta iski vuonna 1838 herännäisiin. Kalajoen käräjillä olivat herännäisyyden johtomiehet, talonpoika Paavo Ruotsalainen ja pastori Jonas Lagus syytettyinä noin 70:n seuroihin osallistuneen ohella. Heitä syytettiin luvattomasta rahankeruusta ja konventikkeliplakaatin vastaisista teoista. Kontentikkeliplakaati kielsi muut hengelliset tilaisuudet kuin kirkon viralliset tilaisuudet.

Samassa hengessä on nyt 2000-luvun alussa annettu oikeudessa tuomioita tunnustuksellisille pastoreille ja yhdelle luottamushenkilölle. Mutta maailmanlaajuisesti ja kirkkohistoriallisesti tuollaiset lähinnä sakkotuomiot ja viroista erottamiset eivät kovin vahvaa vainoa vielä ole olleet.

Mielipidevainoa, henkistä kiusaamista, elämän vaikeaksi tekemistä ja irtisanomisia ovat toki monet uskavaiset joutuneet kodeissa, suvun keskellä, työpaikoilla, kouluissa, asuinpaikoillaan ja kansankirkossa kestäämään. Viime vuosina asenneilmasto Jeesuksen seuraajia kohtaan maassamme on selvästi koventunut niin meillä kuin muuallakin Euroopassa. Naapurimaassa Ruotsissa on muutama vuosi sitten annettu vankeustuomio helluntalaissaarnaajalle, joka julkisesti opetti homoseksuaalisuuden olevan synty, josta on tehtävä parannus. Tuomiota ei lopulta kuitenkaan pantu käytäntöön. Jatkossa on odotettavissa, että myös Suomessa tiettyjen Raamatun opetusten julkituominen ja saarnaaminen kriminalisoidaan eli määritellään laissa rikoksiksi.

10. KRISTITTYJEN VAINOT 2000-LUVULLA

Maailmanlaajuisesti kristittyjä vainotaan tänä päivänä julmasti ja järjestelmällisesti enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Muslimi-, hindu- ja kommunistimaissa - myös entisissä

kommunistimaissa - kymmenet ja sadat Jeesukseen uskovat menettävät joka vuosi henkensä, tuhannet ja kymmenentuhannet ovat vankiloissa ja kidutettavina sekä sadattuhannet ja miljoonat joutuvat monenlaisten vainojen, väkivallan, omaisuuden ryöstöjen sekä mielivaltaisen ja raa'an syrjimisen kohteeksi.

Seuraavassa on yksi kertomus kristittyjen vainosta meidän aikanamme. Afrikan sarvessa oleva Eritrea on vain yksi esimerkki, samantyyppisiä kertomuksia ja kristittyjen kokemaa vainoa voisi kertoa myös Intiasta, Kiinasta, Pohjois-Koreasta, Vietnamista, Indonesiasta, Keski-Aasian maista, Arabian niemimaan maista, Iranista, Irakista, Nigeriasta, Sudanista, Egyptistä jne.

Seuraava teksti on lainaus Stefanus Viesti -lehdestä (6/2009), joka on luettavissa myös osoitteessa <http://www.stefanus.fi/> Lehden voi myös tilata osoitteesta Stefanus-Lähetys ry, Heikinkatu 4 B 18, 40100 Jyväskylä, p. 014 871 192.

Vuoden 2002 jälkeen turvallisuusviranomaiset ovat sulkeneet Eritreassa pakolla seurakuntarakennuksia, tehneet ratsioita yksityisiin tapaamisiin ja pidättäneet uskovia ja seurakuntien johtajia. Yli 2.000 kristittyä on pidätetty. Useita on kidutettu, jotta heidät saataisiin kieltämään uskonsa.

Helen Berhane on eritrealainen gospel-laulaja, joka pidätettiin v. 2004 sen jälkeen, kun hän oli julkaissut kristillistä musiikkia sisältäneen levyn. Hän oli pidätettynä Mai Serwan sotilasleirillä Asmarasta pohjoiseen, jossa häntä hakattiin ja jossa hänen uskonsa pyrittiin murtamaan. Häntä pidettiin metallisessa laivauskontissa pitkiä aikoja jopa 20 muun vangin kanssa. Hän joutui kestäämään tukahduttavaa kuumuutta, purevaa kylmyyttä ja sairauksia. Hän kertoi, että leirillä oli yli 20 samassa käytössä olevaa konttia, jopa 400 vankia kidutettavana kerrallaan.

Ison-Britannian Marttyyrien Äänilähetyksen ja muiden järjestöjen keräämät raportit tukevat näiden kertomusten todenperäisyyttä.

Essay oli itse vangittuna yksitoista kuukautta. Hän vietti kolme viikkoa Adi-Abietossa, Asmaran päävankilassa. - Se on hyvin paha paikka. On kuin olisi asunut avoimessa wc:ssä. Meitä oli noin kolmesataa ihmistä. Sen jälkeen hänet siirrettiin Wi'aan, Punaisenmeren rannalle, kaakkoon Massawasta. - Olimme kaikki sairaita saapuessamme Wi'aan. Menetin vastustuskykyni ja toivoni. Ei ollut lääkkeitä, ei ruokaa, ei kylmää vettä.

Hän lähes kuoli äärimmäisessä kuumuudessa. - Olen kiitollinen, että Jumala on antanut minulle toisen mahdollisuuden, Jumala valmisti pakotien, hän sanoo.

Essay vapautettiin sairautensa tähden. Hän käytti tilaisuuden hyväkseen ja pakeni rajan yli Etiopiaan. - En tiedä miksi hallitus tekee näin kansalaisilleen. Olemme kuitenkin kuulleet, että hallitus sanoo kristittyjen olevan CIA:n (Yhdysvaltain keskustiedustelupalvelua) agentteja ja että heitä tuetaan Amerikasta maan tuhoamiseksi, jotain sellaista.

Hän pudistaa päätään epäuskoisena. - Ei, se ei ole totta. Kristityt ovat kovasti työtä tekeviä ihmisiä, jotka haluavat rakentaa maataan, he ovat hyviä kansalaisia, he täyttävät kaiken, mitä hallitus vaatii. Siitä huolimatta hallitus pitää erityisen uhkaavina itsenäisiin- ja helluntaiseurakuntiin kuuluvia uskovia, joiden se katsoo vannovan uskollisuutta toiselle voimalle. Monia uskovia, jotka eivät suostu kieltämään uskoaan, hakataan ja kidutetaan. Monien muiden ahdinko on tuntematon, jatkaa Essay.

- Eritreassa on paljon kertomattomia tarinoita, sanoo Hanibal, eritrealainen kristitty aktivisti, joka elää maan ulkopuolella ja joka dokumentoi uskovien vainoa. - Hallitus on vanginnut kristittyjä. He kiduttavat kristittyjä ja laittavat kristittyjä mitä kamalimpiin paikkoihin. Heitä kohdellaan kuin eläimiä. Nytkin Eritreasta kantautuu kertomuksia. Hallituksen politiikka on uskoakseni poistaa uskonto Eritreasta.

Hzkias on yksi uskova, joka on kärsinyt hirvittävästi uskonsa tähden. Hän vietti viisi kuukautta pilkkopimeässä eristyksellissä kahlehdittuna. Selli oli kooltaan vain 1 x 1.8 metriä. Niissä oloissa jotkut vangit menettivät mielenterveytensä vain muutamassa viikossa. Hänen päivittäinen ruoka-annoksensa oli yksi kuiva leipälimppu ja litra vettä. Päästyään lopulta ulos pienestä sellistään hän sanoo näyttäneensä joltain muulta olennoita.

- Hiukseni ja kynteni olivat pitkät. Ihonvärini oli keltainen, hän sanoo. Kun viranomaiset tavoittivat hänet jakamasta Raamatun sivuja muille vangeille, kolme vartijaa hakkasi häntä julkisesti pampuilla, kunnes eivät enää jaksaneet. Hän kärsi tuskallisista ruhjeista eikä hänelle annettu lääkitystä kun hänen jalkansa turposivat.

- Tämä ruumis toimii nykyisin normaalisti vain Jumalan armosta, hän sanoo. Pimeimpinäkin hetkinään Hzkias sanoo tunteneensa Jumalan läsnäolon. - Vankilassa ulkoinen ruumis todellakin kärsii, mutta sisimmässäni sain näyn Herrasta elämässäni. Selli, jossa olin viisi kuukautta, se pieni huone on paikka, jossa poliittiset vangit kärsivät hyvin paljon. Minulle se oli kuitenkin pieni yliopisto. En liioittele, jos sanon niin. Olen hyvin kiitollinen Jumalalle, että Hän paljasti minulle salaisuuksiaan ja antoi hengellisiä oivalluksia. Kuulin aina Hänen äänensä.

Hzkias vapautettiin lopulta ja hän pääsi pakenemaan maasta. Hän muistelee mitä tapahtui, kun vapautumisensa jälkeen tapasi jälleen vankilan johtajan, yhden niistä miehistä, jotka olivat hakanneet häntä säälimättömästi. - Osuimme kasvokkain Asmarassa. Koska pakenemiseen ei ollut mahdollisuutta, hän vain tuijotti minua ja minä aloin katsoa hänen silmiinsä. Sain hänelle: "Jumala on se, joka rankaisee, en minä. Älä huoli, maksamani hinta on maksettu Jumalan valtakunnan tähden, mutta Jumala rakastaa sinua."

Tällä hetkellä Eritrean vankiloissa viruu n. 2.000 kristittyä vankia. Monet ovat vangittuina ilman syytettä ja oikeudenkäyntiä. Monille ainoa mahdollisuus päästä vapaaksi, on allekirjoittaa asiakirja, jossa he lupaaavat olla harjoittamatta kristinuskoa.

11. ETHÄN HYLKÄÄ HYLÄTTYÄ JEESUSTA!

Jeesukseen kastettu ja uskova seuraa maailman hylkäämää, vainoamaa ja pilkkaamaa Kristusta. Häneltä, Golgatan ristillä voimansa ja suuruutensa salanneelta kaikkivaltialta Jumalalta, otamme vastaan kaiken yleisen perisyntisyyden aiheuttaman ahdistuksen ja tuskan kuin myös Jeesuksen tähden meihin kohdistuvan vainon. Jumala on nähnyt hyväksi näin meitä kasvattaa ja kurittaa. Se on meille tarpeen, jotta kypsyisimme oikeiksi taivaskansalaisiksi; Jumalan pyhiksi, jotka perivät iankaikkisen elämän. Herra ei halua jättää meitä iäksi tähän helvetin esikartanoon, jota myös maanpäälliseksi elämäksi kutsutaan. Päinvastoin, Hän on antanut ja tehnyt kaikkensa, jotta tämä taistelujen ja tuskan aika päättyisi ja koittaisi ihana taivas, ennalleen palautettu Eedenin paratiisi.

Se, joka suostuu Jeesuksen kanssa tämän maailman sylkykupiksi, saa myös varmasti luottaa siihen, että hän saa Jeesuksen kanssa nousta ylös kuolleista ja astua sisälle taivaan portista. Pysykäämme, rakkaat veljet ja siskot Herrassa, tässä yhdessä uskossa loppuun asti. Älkäämme seuratko maailman kanssa haureutta harjoittavaa porttokirkkoa, vaan eläkäämme Jumalan sanassa pysyvän Kristuksen Kirkon keskellä. Siellä saat kuulla synnit tuomitsevan lain, jokapäiväisen kehotuksen parannukseen ja ihanan armon evankeliumin: Saat uskoa kaikki syntisi anteeksi Jeesuksen tähden ja pääset armosta taivaaseen. Aamen.